

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

I. Baggrunden for lovforslaget

Den 21. februar 1984 nedsatte indenrigsministeren et udvalg vedrørende brevstemmeafgivning med repræsentanter fra de politiske partier i folketinget og indenrigsministeriet.

Udvalget fik følgende kommissorium: »Udvalget har til opgave at overveje, om der bør foreslås ændrede regler for brevstemmeafgivning ved folketingsvalg, kommunale valg og valg til Europa-Parlamentet.

Udvalget skal navnlig overveje, hvorvidt reglerne bør ændres, således at det bliver lettere for vælgerne at afgive brevstemme, og således at der tilvejebringes en mere ensartet bedømmelse af brevstemmerne.

Dersom udvalget finder, at en ændring af de gældende regler er hensigtsmæssig, skal udvalget stille forslag til udformningen af nyt brevstemmemateriale samt ændringsforslag til de gældende bestemmelser.«

Den 14. november 1984 afgav udvalget sin betænkning til indenrigsministeren, betænkning nr. 1025 om brevstemmeafgivning, hvori der bl.a. er stillet forslag om ændring af folketingsvalglovens regler om brevstemmesedlernes udformning samt om bedømmelsen af brevstemmesedlerne.

II. Lovforslaget og dets hovedpunkter

Lovforslaget er, hvad reglerne om brevstemmeafgivning angår, i overensstemmelse med det forslag, som et mindretal er fremkommet med i betænkningen. Herudover er der foreslået en forenkling af den gældende procedure med hensyn til behandlingen af de indkomne brevstemmer. Endvidere stilles der forslag om indføjelser af en bestemmelse om tilintetgørelse af de vælgererklæringer, der skal ledsage en anmeldelse af et nyt politisk parti.

a. Ændring af reglerne om udformning af brevstemmesedler

I ovennævnte betænkning er det foreslået, at den stemmeseddel, der i almindelighed skal anvendes ved brevstemmeafgivning, udformes på en sådan måde, at den kommer til at indeholde rubrikker til angivelse af bogstavbetegnelse (partibogstav), partinavn og kandidatnavn.

Denne stemmeseddel, der har fået betegnelsen »den almindelig brevstemmeseddel«, skal anvendes, når afstemningen finder sted på folkeregistre, i kriminalforsorgens anstalter eller arresthuse, på afsides beliggende øer, der ikke udgør et selvstændigt afstemningsområde, i udlandet på en dansk diplomatisk eller konsulær repræsentation eller hos en af indenrigsministeren bemyndiget person samt på danske skibe eller fyr.

Af hensyn til vælgere, der afgiver stemme på sygehuse og plejehjem, i beskyttede boliger eller i deres eget hjem, har et flertal i udvalget foreslået, at der her anvendes »en særlig brevstemmeseddel«, hvorpå er trykt navnene på de partier, der er opstillingsberettigede på trykningstidspunktet således, at det som hovedregel vil være tilstrækkeligt for vælgeren at mærke stemmesedlen med et kryds.

Et mindretal har taget afstand fra anvendelsen af den særlige brevstemmeseddel og har foreslået, at der ved alle valg alene anvendes den almindelig brevstemmeseddel.

Der har i det nævnte udvalg været enighed om, at der principielt bør være ligestilling mellem samtlige partier, der er opstillingsberettigede til et folketingsvalg.

Den ligelige behandling af samtlige opstillingsberettigede partier med hensyn til at blive trykt på den særlige brevstemmeseddel medfører, at den periode, hvori der kan brevstemmes ved anvendelsen af den særlige brevstemmeseddel, må afkortes fra de nuværende 3 uger før valgdagen til en uge før valgdagen.

Det er derfor fremhævet i betænkningen, at det er en afgørende forudsætning for forslaget om den særlige brevstemmeseddel, at brevstemmeafgivningen på sygehuse og plejehjem og i vælger-